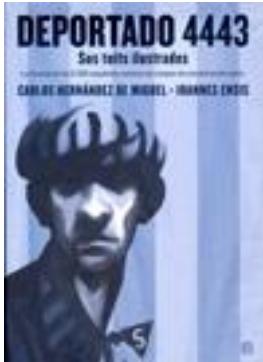

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (juny 2018)

HERNÁNDEZ DE MIGUEL, Carlos; ENSIS, Ioannes.
Deportado 4443. Sus tuits ilustrados. La historia de los 9.300 españoles cautivos en campos de concentración nazis.
Barcelona: Ediciones B, 2017. 262 pàgs. [17,5 x 24,5].

El periodista Carlos Hernández de Miguel, autor del llibre *Los últimos españoles de Mauthausen*, va posar en marxa, entre gener i maig de 2015, un perfil a twitter per explicar la història dels quatre anys i mig que va passar a Mauthausen el seu oncle, Antonio Hernández Marín, un dels poc més de 3.500 republicans espanyols que van sobreviure als camps de concentració nazis, dels més de 9.300 que van anar a parar allà. Amb l'adreça @deportado4443, l'autor va narrar, tuit rere tuit, el dia a dia dels presoners als camps de la mort. Arran de l'èxit d'aquesta iniciativa, Carlos Hernández i el dibuixant Ioannes Ensis van anar un pas més enllà i van decidir plasmar els tuits en l'obra il·lustrada que porta per títol *Deportado 4443*. Tant els tuits reproduïts com les il·lustracions que els accompanyen responen a realitats històriques ben documentades, donant com a resultat una magnífica obra a mig camí entre la biografia històrica i la novel·la gràfica.

El llibre segueix la trajectòria d'Antonio des del seu pas a França, on acabarà en camps d'internament francesos i batallons de treballadors abans de caure en mans dels soldats alemanys, fins l'alliberament del camp de concentració de Mauthausen al maig de 1945. En les pàgines d'aquesta obra trobem el relat de la supervivència diària, durant més de quatre anys, d'Antonio, mentre assistim al tràgic final de la majoria dels seus companys de camp. Aquí trobem el treball esclau, les tortures diàries, els assassinats massius i l'arbitrarietat i el sadisme dels *kapos* del camp i dels membres de les SS, però també la lluita per la supervivència, la solidaritat i la capacitat organitzativa dels presoners. Les il·lustracions, moltes d'elles inspirades en fotografies reals, són una font de realisme extraordinari per reconstruir el drama individual i col·lectiu que acompanya la narració, en forma de piulades, del nostre protagonista. Unes il·lustracions que, en el moment que el protagonisme del relat passa momentàniament a Antonio Cebrián, un amic seu que serà traslladat de Mauthausen al camp de Gusen, canvien d'estil per emfatitzar el canvi de perspectiva. Es tracta, en definitiva, d'una obra excel·lent i original per apropar una part, tan desconeguda com fonamental, de la nostra història més recent a un públic el més ampli possible, sense perdre l'imprescindible rigor històric.

IHE
(Secretaria de la Revista)

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (juny 2018)

Traducción de la reseña anterior:

El periodista Carlos Hernández de Miguel, autor del libro *Los últimos españoles de Mauthausen*, puso en marcha, entre enero y mayo de 2015, un perfil en twitter para explicar la historia de los cuatro años y medio que pasó en Mauthausen su tío, Antonio Hernández Marín, uno de los poco más de 3.500 republicanos españoles que sobrevivieron a los campos de concentración nazis, de los más de 9.300 que fueron a parar allí. Con la dirección @deportado4443, el autor narró, tuit a tuit, el día a día de los prisioneros en los campos de la muerte. A raíz del éxito de esta iniciativa, Carlos Hernández y el dibujante Ioannes Ensis fueron un paso más allá y decidieron plasmar los tuits en la obra ilustrada que lleva por título *Deportado 4443*. Tanto los tuits reproducidos como las ilustraciones que los acompañan responden a realidades históricas bien documentadas, dando como resultado una magnífica obra a medio camino entre la biografía histórica y la novela gráfica.

El libro sigue la trayectoria de Antonio desde su paso a Francia, donde acabará en campos de internamiento franceses y batallones de trabajadores antes de caer en manos de los soldados alemanes, hasta la liberación del campo de concentración de Mauthausen en mayo de 1945. En las páginas de esta obra encontramos el relato de la supervivencia diaria, durante más de cuatro años, de Antonio, mientras asistimos al trágico final de la mayoría de sus compañeros de campo. Aquí encontramos el trabajo esclavo, las torturas diarias, los asesinatos masivos y la arbitrariedad y el sadismo de los *kapos* del campo y de los miembros de las SS, pero también la lucha por la supervivencia, la solidaridad y la capacidad organizativa de los prisioneros. Las ilustraciones, muchas de ellas inspiradas en fotografías reales, son una fuente de realismo extraordinario para reconstruir el drama individual y colectivo que acompaña la narración, en forma de tuits, de nuestro protagonista. Unas ilustraciones que, en el momento en que el protagonismo del relato pasa momentáneamente a Antonio Cebrián, un amigo suyo que será trasladado de Mauthausen al campo de Gusen, cambian de estilo para enfatizar el cambio de perspectiva. Se trata, en definitiva, de una obra excelente y original para acercar una parte, tan desconocida como fundamental, de nuestra historia más reciente a un público lo más amplio posible, sin perder el imprescindible rigor histórico.

IHE

(Secretaría de la Revista)